К III 321

ЦЕНА 2 ДИНАРА

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

НОВИ САД

ПОТПУНО НЕЗАВИСАН ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА — ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ

Година II. 17. октобра 1925. године Број 23

НОВОСАДСКИ ВОДОВОД

Недавно је Проширени Градски Савет у Новом Саду расправљао питање монтирања водовода у Новом Саду, па се догодило нешто, што вреди забележити. Већина градског савета, коју у главном, сачињавају радикали, одбила је без значајније мотивације, предлог ужег градског савета, да се у Новом Саду отпочну радови на монтирању водовода и канализације. И што је најинтересантније, тај предлог је одложен на 15 година!

Нисмо чули, да се игде у свету одлажу предлози на известан низ година, али кад је већ то у Новом Саду могуће, питамо се: па зар Нови Сад данас има важнијег проблема него што је водовод и канализација? Шта ће тек онда бити са осталим, мање важним, питањима. На колико година ће се ти предлози одлагати. Најмање на 50 и 10 година, зар не? Јер све мора бити у сразмеру.

До сада смо имали најбоље мишљење о раду Проширеног Градског Савета у Новом Саду, али његова последња одлука нас је нагнала, да то мишљење променимо и то на штету већине Проширеног Градског Савета. Јер толики конзервативизам, толика индоленција, толики цинизам, не верујемо, да се може наћи ни у најмрачнијим делима Азије и Африке. Зашто да се такво важно питање тек онако одбацује, да се прелази преко њега као преко нечег незнатног, док се исти тај Градски Савет недељама и месецима бави којекаквим ситницама и незнатним пословима.

Јер сада настаје следећа ситуација: Ако радикали кроз 15 година остану у већини у градском савету, онда ће 15 година морати лежати предлог о уређењу водовода и канализације у архиви и изумреће читава генерација, док се ово важно питање реши!

Заиста чудна времена преживљујемо, чудна, веома чудна, а још чудније политичаре имамо! Заиста је крајње време, да се распишу општински избори у Војводини, да народ бира своје представнике! Јер доста је било са овом комедијом!

ШТА СЕ ЧУЈЕ?

У последње време, чују се многе тужбе против поште. Један наш читалац пише нам следеће:

„Интересантна је установа та пошта. У свима земљама је већ давно усвојени обичај, да једна поштанска новчана упутница иде исто толико колико и једно обично писмо. Ништа мање и ништа више.

Али код нас није тако. Из Осека на пр., обично писмо стигне за 1 (један) дан, а новчана пошиљка тек за 5 (пет) дана!

Опет начелничка криза

Положај др. Милана Миловановића уздрман? — У Новом Саду се сваке четврт године, мењају начелници

Код нас, у Новом Саду прешло је већ, тако рећи, у моду, да се сваки други-трећи месец изазива градоначелничка криза. То је постала већ у неку руку, и пасија меродавних политичких фактора, који, како изгледа, не могу да живе без експеримената сличне врсте.

У последње време, у Новом Саду упорно се проносе вести, да је положај градског начелника г. др. Милана Миловановића уздрман и да ће се он, кроз најкраће време, морати уклонити. **Његово уклањање захтевају баш они исти људи, који су се још недавно највише за његово постављање залагали!**

Чудновато и смешно, зар не?

„Нови Сад“ је до сада, у великој мери, симпатисао са радом новосадских младорадикала, али, ако се младорадикали буду индентификовали са акцијом и настојањем оних својих вођа, који су се сада, од једном окренули против г. др. Милана Миловановића, е, онда ћемо морати признати, да смо се преварили!

Јер овака политика — нека нам г. г. младорадикали извине — не води ничем добром и иде

за тим, да упропасти сваки покушај консолидације наших гр. послова.

*

При закључку листа са врло поуздане стране смо сазнали, да је начелничка криза избила с тога, јер је то жеља једног од вођа младорадикала, да би поставио свог пријатеља, који би по његовом рецепту у градској кући радио. Али, како смо могли дознати, пре неки дан је Радикални Клуб одржао своју седницу, на којој је огромном већином изгласано пуно поверење савесном и вредном начелнику г. др. Милану Миловановићу.

САМО ДИСКРЕТНО

Сувишна дискреција новосадске полиције — У пажњу г. Михалцића

Научили смо већ на то, да је новосадска полиција често претерано дискретна и да без разлога таји имена и догађаје, које иначе не би требало тајити. Али та сувишна дискреција полиције постала је већ, такорећи смешна, да не кажемо, несносна.

Пре неколико дана ухапшен је један новосадски пекар, који је оптужен, да је силовао мале девојчице. Полиција (кривично оделење) мудро је прећутала његово име и није јавности (новинарима) дала поближе информације о тој ствари. Зашто полиција штеди име тога бестидника, нечовека, који у својој обести, ради задовољења својих садистичких нагона, тражи младе девојчице и упропашћује их.

Свакако не у интересу истраге. Јер када је тај дотични пекар већ у хапсу и има да испашта за своја недела, онда не може бити у интересу истраге да се његово име прећути пред целом јавношћу. Иначе, пак, чему толика дискреција! Јели можда тај пекар играо улогу виђене личности у Новом Саду? Улогу угледног грађана? Ако је тако, његова је улога и његов углед, једним ударцем изгубљен, он нема шта да тражи као угледан грађанин, а полиција нема разлога, да према њему буде и сувише галантна...

Бар то је наше мишљење, па бисмо препоручили г. Станоју Михалцићу, уваженом шефу новосадске полиције, да ту ствар испита и да кривично оделење одучи од претеране дискреције и педантерије, која ама баш никакве сврхе нема.

Српска Атина се опет обрукала!

Шта је градска управа промашила? — Нови Сад и Његошева прослава.

Истина, мало смо одоцнили са овим извештајем, али ствар је такве природе, да још увек имамо времена, да изнесемо пред јавност, неке жалосне појаве, које тако верно карактеристишту послератни, ненационални, индолентни и скроз успевани Нови Сад.

Као што је свакоме познато, недавно је прохујала прослава нашег највећег песника Петра Петровића-Његоша на Цетињу, На тој прослави присуствовао Њ. Вел. Краљ и Краљица, скоро сви министри, сви нар. посланици, много војни и грађански нотабилитети, а поред тога била су заступљена на прослави сва културна, хумана, добротворна удружења и сви градови, као и многе општине из свих крајева наше Краљевине.

Али град Нови Сад није био заступљен на тој прослави. Дична Српска Атина није нашла за вредно, да пошаље свога делегата на ту величанствену и дивну свечаност, на којој је тај град требао и морао бити заступљен! Колевка Змај Јована, Ђуре Јакшића, Лазе Костића, Михајла Полита Десанчића, Сарајлије и многих других наших великана са својом дивном прошлошћу, урезала се дубоко у срце свих Јужних Словена. Нови Сад је био онај град, који је први послао прву штампану књигу на Цетиње, херојски Црногорци су Нови Сад сматрали за центар српске културе и знања; Његош је то исто имао у виду, па ипак, иако је прва књига, српска, штампана, која се појавила у Црној Гори, била из Новог Сада, Нови Сад није нашао за потребно, да изашаље свога делегата на прославу стогодишњице нашег песничког генија!

Господо, новосадски градски саветници, срам Вас било!

ЧЕМУ ТО СЛУЖИ?

Незгодно писање једног новосадског мађарског листа.

Један новосадски мађарски лист донео је са плакатским словима извештај о томе, да је Њ. Вел. Принцеза Олга на свечаности италијанског престолонаследника ишла под руку са *краљевским надвојводом Фрањом Јосипом*! Чему то служи? Сама мађарска влада детронизовала је званично Хабсбурговце, они као војводе и надвојводе не постоје више, па ипак тај мађарски лист на врло незгодан начин тера шегу с нама и изазива нас!

ФИНИ ГАЗДА!

Где су најскупље собе у Новом Саду? — Човек који реновира радњу и одмах хоће да покрије трошкове

Против власника хотела „Српски Краљ“ Веље Луковића (који је недавно, да знате, реновирао своју радњу!) стигло је новосадској полицији више пријава, које тог „газду“ баш не представљају у најлепшој боји.

Тако су га путници Карл Рихтер и Макс Ертл тужили, да им је за једну једину собу, за једну ноћ, Луковић узео 155 — динара и његов портир им дао о томе потврду снабдевену са поштанском марком од 2 — динара! Апсурд, зар не!

Када су путници изразили своје негодовање због претеране цене, Луковић се на њих избрецнуо — као што то он уме — а кад су тражили од полиције потврђени ценовник соба, он је изјавио, да то њему (!) није потребно. Њему, знате, јер сваком другом хотелијеру треба, он је изузетак, тај „газда“ Луковић!

Препоручујемо полицији, да у овом случају најстрожије поступи против обести и ненаситивости овог надувеног бирташа! Јер тек не сме се дозволити, да се за хотелске собе ишта цена, каква је дотичном бирташу мила, па макар те собе биле и реновиране!

При закључку листа сазнали смо, да је против газда Веље, пардон, власника хотела „Српски Краљ“ поднето више пријава, јер су цене у хотелу претеране.

Жељезничарска обест

Бакшиш још увек у моди. — Отворено писмо госп. шефу жељезничке станице у Новом Саду

Господине Шефе!

Обраћамо Вам се са следећим, врло жалосним случајем у уверењу, да ћете Вашом енергичном интервенцијом створити реда на жељезничкој станици у Новом Саду.

Новосадска пиљарица Гемери била је 3. октобра о. г. у Ст. Бечеју, где је купила 38 комада дебелих гусака и предала их возу, с којим је путовала за Нови Сад, с тиме, да гуске ставе у отворен вагон, јер дебеле гуске требају ваздуха!

Али већ они бечејски жељезничари почели су са својим керефекама, које су њихове новосацске колеге само наставиле. У место, да су гуске одмах у Новом Саду, издате пиљарици, као што је молила при доласку воза од дежурног чиновника, отпочео је читав низ шиканација, за које свако зна, од куд потичу. Вагон (затворени) пре свега бачен је на пети колосек, иза мноштва вагона, и јадна пиљарица морала је своје гуске пола дана тражити, док их је коначно нашла!

Али у каквом стању! Десетак цркнутих, остале једва што су дисале. Када је пиљарица Гемери протестовала против оваквог дрског и индолентног поступка, један од онх жељезничара, који издаје брзовозне авизе, изјавио је иронично:

— Жељезничари зато нису хтели, а и убудуће неће хтети издати робу тој „дебелој“ пиљарици, јер она никад не даје бакшиша! — Зар није доста, кад дотична пиљарица, као и остале плати прописану таксу за утовар и истовар? Зар се још посебно треба и мора платити? Заиста смо жалосна и тешка времена доживели.

Где смо? Јели ово гора Романија?

Доле са корумпираним жељезничарима! Требимо гамад!

„Нови Сад“ не добија никакве субвенције, нити помоћи, па је према томе упућена једино на своје читаоце и присталице слободне, независне штампе!

НОВОСАД. НОВИНАР УХАПШЕН У ПЕШТИ

Због учешћа у Карољијевој револуцији, пештанска полиција је ухапсила Тому Пала, бившег уредника „Вајдашага“

Ових дана извршено је сензацијонално хапшење. Будимпештанска полиција ухапсила је прекјуче Тому Пала, сарадника мађарског фашистичког листа „Ај Немзедек“-а, који је оптужен, да је за време Карољијеве револуције у Мађарској узео активног учешћа у том покрету и да је на тај начин „извршио велеиздају против Мађарске“.

Новосађанима је Пал био врло познат, јер је он пре две године био уредник овдашњег либералног мађарског дневника „Вајдашага“, коме је због свог отвореног и искреног писања против данашњег реакцијонарног режима, забрањен и улаз у Мађарску. Пал је преко две године радио као новинар у Новом Саду и био је признат као један од најбољих мађарских новинара у нашој земљи. Он је доцније прешао у Суботицу, где је дуже времена сарађивао на тамошњем „Хирлапу“, али изгледа, да је имао већих амбиција, јер је под сваку цену хтео да постане пештански новинар. Иако је знао, да га пре или после очекује хапшење у Мађарској, он се ипак одлучио на тај кобни корак и ето, сада ће и он постати жртва мађарске реакције, која још увек бесни у пуном јеку.

Пал је био необично симпатичан и весео младић, обљубљен у овдашњем друштву, те је многе Новосађане непријатно изненадила вест о његовом хапшењу...

БОМБА У ВРБАСУ

Од прилике, пре две недеље, експлодирала је у нововрбашкој фабрици кудеље једна бомба, која је начинила прилично велику штету.

Управа фабрике није поднела властима пријаву поводом овога случаја, полиција у Врбасу зна све, па се ипак чини невешта, иначе необично добро и брзо обавештена мађарска и јеврејска штампа ћути као заливена?

Зашто је та бомба бачена, ко је бацио и зашто управа фабрике тако упорно ћути и жели, да се овај случај не вентилира?

Треба ову мистерију разјаснити.

Парница око милијона

Спор између новосадске фирме Бахрах и г. Рељина из Пашићева

Угледни београдски дневник „Правда“ донео је из пера г. Б. Јовановића — судије у оставци — недавно чланак о војвођанским приликама, који је изазвао буру од стране овдашњих мађарских листова, који су се нашли погођени истинитим писањем једног објективног и добро информираног новинара.

Међутим, многа факта иду у прилог тврдњи г. Јовановића. И најновији случај, којим се желимо позабавити, само је један документ више, да је Војводина у жалосном положају, да је само оружјем, војно освојена, али културно а нарочито економски, ни близу!

Г. Цвета Рељин, угледни трговац из Пашићева, који је у својим пословима, према нашим информацијама, увек био потпуно исправан, и познат је као врло честит човек, недавно је био принуђен да тужи новосадску фирму Лајош Бахрах берзанском суду, пошто му ова није хтела да исплати новац, који је он — г. Рељин — уложио у фирму Лајош Бахрах, Кобор и друг.

Г. Цвета Рељин као сувласник горње фирме, уложио је силне хиљаде, за које су се куповали коњи за Грчку. Кобор и Бахрах су о целом раду водили књиге на немачком и мађарском језику — само не на државном.

Међутим, када је дошао ред, да се изврши обрачун од закљученог посла, који изнаша преко милијон динара, фирма Бахрах и Кобор је била тако љубазна, па је изјавила госп. Рељину, да се посао завршио за губитком и да према томе не може бити говора о његовом потраживању. То је фирма хтела да посведочи и својам пословним књигама.

Цела је ствар дошла пред новосадски берзански суд, који кроз неколико недеља има да изрече пресуду по овој ствари. Нама је ирелевантно, какву ће пресуду тај суд донети, само сматрамо за важно, да пре тога напоменемо неке ствари, које тај суд мора држати у виду. Уједно да упозоримо и целу јавност на извесне врло важне околности.

Као што је познато, новосадски берзански суд се састоји из самих Јевреја. Ето, најбољег доказа, да се наша национална економија налази у рукама странаца! Они дакле имају права да у томе суду поступају по својим интенцијама, да доносе пресуде, да одлучују о милијонима, а да су при томе искључени многи Срби, Мађари и Немци, који би под сваку цену требали да буду у већем броју заступљени у том суду. Зашто баш да буду Јевреји у већини? Ми нисмо против Јевреја, али мислимо, да би била потребна извесна пропорција, да би требали, осим Јевреја, и други представници наше економије доћи до речи!

Берзански Суд дакле, ни у ком случају не сме доносити пресуде по овако великој и важној ствари, док не спроведе ревизију чланова суда, а ми најтоплије препоручујемо берзанској управи, да то што пре учини, јер би овакво стање ствари могло имати врло рђавих последица.

Још нешто. Неки мађарски листови позабавили су се опширно овом ствари, — читај „Бачмађеи Напло“ од 2. овог месеца — али ни један од тих јеврејско-мађарских листова није изнео име фирме Бахрах, док су име г. Рељина сасвим отворено изнели и о њему писали сасвим отворено. Зар је госп. Бахраху непријатно, ако му се с том ствари у вези износи име на јавност?

При закључку листа сазнали смо, да Кобор није био члан фирме Бахрах и др., већ само њен намештеник, који је према потреби истоваривао и утоваривао коње.

Помажимо акцију Аероклуба, која иде за тим, да потпуно обезбеди наше небо од евентуалне навале непријатељских авијона!

САМО ЗА ОДРАСЛЕ!

Све за љубав рекламе!

За љубав рекламе, људи су све у стању. Данас се вешта и оригинална реклама култивира у необичној мери, па чак и код нас у Новом Саду. Биоскопи нарочито пазе на рекламу и чак много и троше у ту сврху. Али поред обичне рекламе, они често прибегавају и реклами специјалне врсте.

Тако је, недавно, у Н. Саду приказан један филм, па да би му успех био што више осигуран, стављен је већ отрцани и добро познати натпис:

„Само за одрасле“!

Али ништа од свега тога. Филм је био у толикој мери пристојан, да су га слободно могли погледати и ђаци, из првог разреда гимназије! Е, али биоскоп је био пун!

И тако су се цурице узалудно и преко мере накарминисале (да се не би приметило, кад порумене у мраку!) циљ је био промашен, данашњу младеж ништа не може изненадити, ништа за њу није довољно пикантно!

Неодрасли данас више знају него одрасли! И баш зато сувишни су натписи: „Само за одрасле!“

Дводинарке, где сте, где сте!

Двадест милијона нестало!

Људи су се необично обрадовали, када је новосадска Обл. Фин. Дирекција пустила у промет нове металне дводинарке, у износу 20 милијона динара. Али та радост је била кратког века. Није прошло ни две недеље, од како је метални новац пуштен у промет, а већ је и нестао — из промета!

Десет милијона комада дводинарки нестало је, као да их није ни било. Данас нећете моћи видети нигде ни једну једину дводинарку. Све је то нестало. Да ли су тај новац покупили извесни спекуланти или су неки људи толико ограничени и глупи, да мисле, да метални новац треба сакривати, као оно за време рата?

Не знамо, али власти би требале најенергичније да поступе, да се овој бесмислици за времена на пут стане!

Хајдмо код Ефике.....

Симпатична оаза у мајурској пустињи — Ефикино вино: мелем Новосађана

Свако, па и најмање дете, у Новом Саду зна за Ефику. А мало је Новосађана, који нису били код Ефике, да попију макар само једну чашицу амброзије, која се тамо точи на литре. Но није само вино, што чини привлачном ту необично симпатичну и згодну мајурску гостионицу, не, у првом реду, Новосађане изненађује она пријатна, искрена и топла гостољубивост, којом сваког госта, без разлике у тој убавој крчми дочекују.

Сада, у јесење доба, нарочито има много посетилаца ова крчмица у Петроварадину. Иако је већ хладније време, гости још увек седе у дворишту, под пожутелим дрвећем, и испијају најбоље вино, које се у околини Новог Сада и Мајура, у опште и може пронаћи.

Госпођица Ангелина је необично љубазна, свакога госта послужује као најшармантнија домаћица, послуга је брза као муња, и ни један гост се не може потужити, да се с њиме добро не поступа. А што вам срце жели, има у тој гостионици... Свега, свега...

Ако крочите у ту гостионицу, наћићете све позната новосадска лица. Адвокат Н. Н. Судија П. Н. Лечник П. Р., чиновници, трговци, учитељи, новинари, глумци и све могуће класе су ту заступљене. Сви се они необично добро осећају, време брзо пролази, вино се лије потоком, а око 9 сати увече, петроварадинске улице се оре од песме веселих Новосађана..... Тек се који пут зачује позната арија, из још познатије оперете:

Хеј Ангелина!...

И војник на гвозденом мосту, са чуђењем посматра веселе Новосађане, а зна да су били код Ефике, у мајурској оази.... Зна и завиди им, јер се сећа времена, када је и он био у цивилу, и можда баш код Ефике, пио рујно винце...

Шири „Нови Сад“!

Кроз новосадске улице

О, ТИ МУЖЕВИ!

Кад жена не верује мужу, она иде за њим — Весела епизода у улици Војводе Бојовића

(Од нашег специјалног извештача)

Љубомора је страшна ствар, страшна је за мушкарца, а можда још страшнија за жену. То је болест, од које се тешко излечи, а крај болести је, обично, разочарање, т. ј. бракоразводна парница.

Ових дана одиграла се у Новом Саду, у улици Војводе Бојовића једна љубоморна сцена, која обилује у трагикомичним моментима. Рада Вуковац, гостионичар из Вуковићеве улице, који има радњу код »Шајкаша« већ од дужег времена посећивао је лепушкасту удовицу Ленку, која је врло симпатична жена, радо се забавља, разговара, па чак и са ожењеним људима. Она и Рада нису нашли ничег рђавога у томе, ако се по који пут састану и проразговарају, онако пријатељски.

Рада је одлазио Ленки и они су живели и лепом пријатељству, Поред тога Рада је пазио и на своју породицу и ми такођер не видимо никакво зло у томе, што је Рада одлазио лепој и умиљатој Ленки. Али Радина жена је то ипак сматрала за зло. И приближавала се трагедија.

Пре неколико дана Рада је у вече, после затварања радње, опет отишао Ленки, али жена, која је одлучила да учини крај овом мучном стању, пође за њим. Хтела је да се увери куда он иде и шта ради. И уверила се јадница.

Рада је ушао код Ленке, и дуго није оданде излазио. Радина жена, која је стајала пред капијом, дође на сретну идеју. И она поче викати из свег гласа:

— У помоћ! Разбојници, убице!

Полицијска патрола је сместа дотрчала и када им је Радина жена, сва очајна и узрујана, објаснила, да се не ради о убиству, него о њеном мужу, који посећује лепе удовице, они решише, да га пронађу.

Јесте, али Рада је чуо женин глас, па је истрчао из Ленкине собе и сакрио се негде у дворишту. Полицијаци су га морали дуго тражити и када га на крају нађоше, имали су шта видити! Рада се шћућурио у — нужнику и није ни мало протествовао, када су се полицајци појавили.

Оно што се даље одиграло, није толико ни важно, тек је сасвим сигурно, да ће се ова трагикомична афера завршити пред судом. Јер Радина жена каже, да не може више да живи са таквим мужем!

О, ти мужеви!

Мушки робови

Мужеви који су лутке и носачи својих жена

Љубав је силна ствар и за љубав љубави много што шта се трпи, што се иначе не би трпило. Нарочито мушкарац уме за љубав љубави да чини и најгрозније будалаштине. Жена већ не. За већину жена, љубав је нешто, што личи играчки, некој врсти луксуза, који жена тако обожава, али само луксуз, мушкарца ређе.

И на тај начин, ми се свакодневно сусрећемо са такозваним мушким робовима, који личе на носаче, лутке, аутомате, послушне псе, него ли на мужеве. И у Новом Саду има од те сорте доста.

Њих је лако препознати. Покорни су до крајности, сервилни и учтиви, не само према својој жени, него и према целој својој околини. Они су красни, мирни, ваљани, добри људи и с њима се тешко човек може посвађати. Чак ни њихова жена није у стању да се с њима посвађа. Не, а јелте, мало невероватно звучи.

И мушки робови мирно сносе свој јарам, не туже се, не љуте се, чак им се ни чело не набора, ако случајно какав мудрији, који није хтео постати роб, и сувише ватрено удвара његовој бољој половини. Не љути се он чак ни онда, ако свога пријатеља евентуално нађе у спаваћој соби своје жене, или своју жену у спаваћој соби свога пријатеља... Зар не, то је у осталом и потпуно свеједно? Главно да је спаваћа соба, где, то је сасвим ирелевантно....

Један од најталентованијих новосадских глумаца, који се, како у оперети, тако и у драми већ у више махова представио новосадској публици као прави уметник. За врло кратко време, постао је љубимац Новосађана.

НАША ПОШТА

Правник. Имате право, наши судови у Војводини су спори, али не чудите се томе. Мало имамо судија, скоро већ нико неће да се посвети том одиста величанственом и племенитом позиву. А зашто? Јер су судије — сразмерно — најгоре награђени државни чиновници.

*

Радовнао. Питате нас, зашто је новосадска полиција тако неодлучна у погледу кафанских цена? Да Вам искрено кажемо, не знамо за прави узрок, тек знамо толико, да до сада у том погледу није ништа учињено. Изгледа да пекари нису тако велика господа, као кафанари, јер пекаре је полиција умела приморати, да снизе своје цене, а кафанаре не уме. Чудновато, зар не? Ми Вам саветујемо да не посећујете кафане, јер баш се и не исплати! Ако попијете једну црну кафу, у ствари само буђкуриш. Ви платите у најгорем случају, за ту црну кафу 5— динара! И још нисте били галантни, јер сте цалкелнеру и келнеру дали свега по пола динара напојнице, а за музику само 1 динар!

*

Јаковљевић-Бомба. Боље би учинили, када би о себи мало више бригу водили, а не да турате свој шпицасти нос у оне ствари, које се вас најмање тичу. У осталом, о Вами ћемо се у идућем броју опширније позабавити.

*

И. П. Водите своју бригу, а нас оставите на миру, јер Ваше жеље и тако се неће испунити.

ПОЗОРИШТЕ

Максим Црнојевић од Лазе Костића; режија г. Ковачевића.

Са „Максимом Црнојевићем“ на нашу позорницу су дошла стара, добра времена, када се је замирало у патриотском одушевљењу и поносу српском. Данас је он некако и сувише романтичан, сличан нашим старцима; прошлим временима.

Не значи ипак да у њему нема лепоте и духа. Често се стаје задивљено пред добрим сценама, дубоким осећањима. Но ипак, друге су данас душе и друге генерације. Не оне од пре.

На нашој позорници комад је успео ако се под успехом разуме игра г-ђе Прегарац, г-це Дарје, г. г. Ковачевића, Биљуша и Васића. Иначе у смислу успеха других не. Осетила се стара болест код нашег ансамбла: несмисао за скупну импресију. Често и злонамерно упропашћивање заједничког успеха. То су ситне амбиције, које управа треба врло оштро да гони и истера са сцене. Јер је злочин када споредна улога, стављена само као колорит, хоће да буде главна и то манифестира на штету свега: успеха и публике.

Г-ђа Прегарац је дала један отмено израђен тип старих времена, персид лепоте, духа и љубави. Њена игра је била за нас једно задовољство.

Г-ђа Дарја нас је изненадила својом добром игром, својом душом и смислом за дубља осећања. Г. Ковачевић је био достојан нашег ранијег уверења о његовим високо-квалификованим способностима. И ако је дао нешто нежнијег Максима, он нас је ипак задивио својом топлом душом.

Г. Биљуш врло добар у дикцији, врло успео у игри.

Госп. Васић као и увек врло добар. Осећало се да улоге не леже глумцима, да их играју, но престављају. Ипак дат је максимум. Б. І.

*

Недеља дневна: „Максим Црнојевић“, вечерња: „Холандска женица“.

Понедељак: „Гардист“ (важе повластице).

Уторак: „Кнегиња Чардаша“ (важе повластице).

Среда: „Холандска женица“ (важе повластице).

Конгрес Музичара

Данас у недељу у 9 сати пре подне у дворани Нар. Позоришта одржаће Подсавез Музичара за Војводину конгрес.

Дневни ред конгреса:

1. Поздравља и отвара конгрес председник Подсавеза у Новом Саду г. проф. Милош Студничка.

2. О раду и успеху загребачког Савеза Музичара у Краљевини С. Х. С. реферише г. проф. Светолик Пашћан.

3. О прошлогодишњег раду Подсавеза Музичара у Новом Саду, те о правцу будућег рада подсавеза, говориће секретар г. Милош Никовић, бележник Апелационог Суда.

4. Извештај о стању подсавезне благајне, поднеће благајник г. Андрија Ласло.

5. О оснивању великог оркестра музичара из Војводине, говориће г. г. диригенти Селински и Пашћан.

6. Бирање нове подсавезне управе.

8. Питање и предлози.

На конгресу ће учествовати по два делегата из свих подсавезних подружница из Војводине.

Шта ко воли у Н. Саду?

Келнери — госте са бакшишом.

*

Масонг Пера — келнере са бакшишом.

*

Селински — музикалан оркестар и још музикалније слушаоце.

*

Милан Оцић — да подноси оставке.

*

Голубовић — да исплаћује рачуне.

*

Еужен Клајн — подеране чарапе.

*

Веља Луковић — да напада старе и нејаке људе, полицију и „Нови Сад“.

Матија Леви — да има спорове са окружном благајном.

*

Иван Штерк — да забавља публику са музиком.

*

Дицген — да даје огласе у српске новине.

*

Гутман — да види Вељу Луковића.

*

Бошњаковић — да инкасира рачуне.

*

Бата Владета — да пљуцка.

*

Вајс — да бије.

*

Сава Голубица — да служи госте.

*

Синиша Милетић — да капетанише.

*

Јаковљевић-Бомба — да свој нос свугде забоде.

Коста Сланкаменац, комесар — да извршује наређења приватних лица.

*

Сава Вујић, пол. чиновник — да само писмене тужбе узима у обзир.

*

Мохоровић, гредски детектив — да трага за комунистима и Радићевцима.

*

Никола Цвеић — да обећа сваком свом пријатељу стан са једном собом и кухињом.

Шта ко жели у Новом Саду?

Нови полицијски капетани — да нам кондиција буде што дужа, и странака што више.

Раденко Ракић — што више лова и разбојника, да ја лично похватам.

Позоришна публика — да глумци мало боље уче своје улоге, а особито млађи.

Стева Свињаревић — да мојих 2000 динара што су ми дигли из ормана што пре натраг добијем.

Станко Зубац — да ме више нико не зове у гардеробу глумачку, јер синоћ сам истеран лепо, а други пут се бојим да не добијем ногу.

Геза — да ме Такач не затвара више, кад играмо „млина“.

Ђорђевић, полицијски наредник — да се вода претвори у вино.

Чичерић и Угриниш — пошто смо основали ново ватрогасно друштво, то молимо комшије, да отворе прозоре, да би видели најновије справе, јер прва проба није нам успела.

Фрања Дроздик — да Фрања Франкстер лимар код шаље рачуне боље сабира и не меће 10—20 динара више.

Воја — да тако није радио, не би купио кућу дугачку пола км.

Торол — да моји гости, који посећују моју гостиону „Сложна Браћа“ исто тако сложно и плаћају.

Ђура Фехер — да се једном прода кућа, што смо наследили од бабе, како би што пре дошао до свога дела.

Пајкерт — да што више гостију дође, кад кољем и правим вечеру.

Такач — да ми је наћи ортака, као што је био Клир.

Фидлер — да Шпирка већ једном престане са крахерима и пређе на вино.

Интересантна лутрија

Позната и агилна новосадска дрогерија „Соа« одлучила је ових дана, да оствари једну интересантну и врло згодну идеју. Реч је о потпуно новој врсти лутрије, која ће се свима новосађанима допасти, а која ће се на следећи начин одржати:

Свака мушторија, која код »Сое« пазари, добиће толико срећака, колико пута купи неку ствар за 10·— динара. Ако неко пазари за 80·— динара, на пример, добија 8 срећака. Рок 9. јануар 1926., а вучење ће се одржати 10. јануара.

Том приликом добиће сретни власници срећака врло фине и укусне награде: златни сатови, ретикили, париски парфеми, вазе и т. д.

Вучење ће се, у присуству кр. бележника одржати у Вагнеровој посластичарници, 10. јануара, у 9 сати пре подне.

Изгледа, да ће се ова лепа идеја угледне новосадске фирме са највећим одушевљењем прихватити.

НОВОСАДСКЕ ВЕСТИ

Програм свечаности о десетогодишњици смрти Исидора Бајића. Приближује се дан, када ће Нови Сад да ода пошту једном заслужном човеку, чије су песме ориле широм целога Српства. 18. октобар у 9 часова пре подне почеће св. литургија у Саборној цркви, на којој ће појати Занатлијско Певачко Друштво „Невен“. После литургије одржаће се парастос Исидору Бајићу и његовим ученицима из групе матураната од 1910. г. и члановима „Сунцокрета“. На парастосу поји Музичко Друштво. После парастоса одржаће се на гробу покојника у алмашком гробљу помен. Појаће Ратарско Певачко Друштво. У 8 часова навече биће концерт у „Слободи“ на коме ће се певати и свирати саме Бајићеве композиције, уз суделовање: г-ђе Виде Вулко-Варађанин, г-ђе Божане Адамовић-Дубске и Хинка Маржинеца, Занатлијског Певачког Друштва „Невена“, Ратарског Певачког Друштва, Музичког Друштва, Хора Женске Гимназије, Трговачке Омладине, Академског Певачког Друштва „Сунцокрет“ и матуранта из 1910. год.

ПОЗИВ

Чланови Матице Српске позивају се у Главну Скупштину која ће се одржати у недељу 1. новембра 1925. у 9 час. п. п.

ДНЕВНИ РЕД СКУПШТИНЕ:

1. Оверење присутних чланова и отварање скупштине.
2. Избор 5 чланова за оверење записника.
3. Извештај о раду Управног Одбора М. С. у 1924/5. години и примање нових чланова и приложника.
4. Извештај правног заступника М. С. о стању парница.
5. Извештај о раду Књижевног Оделења М. С. у 1924/5 години.
6. Извештај о раду Библиотеке М. С.
7. Извештај о раду Матице Напредних Жена.
8. Извештај о раду Заједничких Седница Књижевног Оделења и Управног Одбора у 1924/5.
9. Извештај о раду и стању Завода за срп. прав. сирочад 1924/5.
10. Извештај и предлог Надзорног Одбора М. С. о: 1. допуни прегледа рачуна М. С. из 1923. и 2. о прегледу рачуна М. С. за 1924. и решавању разрешнице Управном Одбору и Књиговодству М. С.
11. Буџет Управног Одбора М. С. за 1926.
12. Буџет завода М. Трандафил за сирочад за 1926.
13. Буџет Књижевног Оделења М. С. за 1926.
14. Буџет Библиотеке за 1926.
15. Предлог Заједничке Седнице Књижевног Оделења и Управног Одбора о уређењу плата и принадлежности чиновника и службеника М. С. представке више чиновника у том предмету.
16. Измене у Уставу Мат. Српске.
17. Ижребавање прве трећине, 5 чланова Упр. Одбора и избор нових уз попуњење једног оставком упражњеног места у Управном Одбору.
18. Предлози.

Затварање Скупштине.

Нови Сад, 14. октобра 1925.

РАДИВОЈ ВРХОВАЦ с. р.
председник Матице Српске.

Аларм смрти

Роман из живота мексиканских револуцијонара (7)

Кад му је Кинез пљунуо у лице, Рамо је непомично стојао. Овај шугави пас, који већ годинама живи из милости Јуана Мире, тај кинески дрипац, усудио се да пљуне њему у лице! Зар је од покорнога слуге постала зверка?.... Рамон је сада већ био на чисто с тиме, да је свему дошао крај. Он је усплахирено гледао час у једнога, час у другога. Али ни једно од присутних лица није показивало ни труна самилости. Чак ни ова лепа жена, са меким, танким, детињастим цртама, чак ни она није осећала саучешћа према Индијанцу, њен поглед је био окрутан, чврст.

— Чујеш ли воз, Рамоне? — проговори од једном Кинез, покваренoм шпањолштином, — Овај воз доноси твоју смртну пресуду. Нећеш више ногама газити јаднога Кинеза, нећеш му више красти јело и виски. Псино, хиљаду пута псино! Ево дошао је дан обрачуна разумеш ли ме! Овде у грудима лежи моја освета. она тиња већ пет година, а сада је букнула! Она чека на тебе!

Жути човек је извукао из џепа подже уже почео га вртети по ваздуху, пред очима Камоновим. Индијанац се стресао.

— Погледај добро, Рамоне, ово уже! — викао је бесно Кинез. — Моја мржња је плела ово уже у тешким и дугим ноћима, када сам за свој јадни живот стрепио. Онда, када си ти са твојим зликовачким друговима пио моје вино, у моме подруму!

— Милост! — крикнуо је Индијанац, пао је пред ноге

Валиона и ухватио га за колено. Његов поглед је био грозан, очи је разрогачио, а рукама је пипао свој врат, као да већ осећа затегнуто уже, које ће га задавити...

Валион је слегнуо само раменима и гурнуо га од себе.

— Ко је био онај човек у врећи? — питао је он флегматично и руком је чистио оно место на чакширама, за које се Рамон ухватио.

— Не знам господару, — стењао је Рамон. — Ми смо само поступили по заповести Јуана Мире. Али спаси мој живот и ја ти се заклињем, да ће тај човек бити ослобођен, ја сам јако богат, зјало богат...

Рамон је од једном ућутао. Воз, који је долазио из престонице Мексика, улазио је лагано, са потмулом тутњовом у станицу и стао. Кинез је истрчао напоље.

Валион је неколико тренутака размишљао о целој ствари.

— Чујеш ли Рамоне, — рече он полагано, — покушаћу да ти спасем живот... али само под једним условом. Од једног свог старог пријатеља имам писмо, које је упућено Јуану Мири. Рецими, где се налази Јуан Миро, и ја ћу ти помоћи да побегнеш. Можеш ићи куда ти је воља.

— Добро, муцаше он, — верујем у твоју реч. Миро се налази на брду Ерато, његов се логор повлачи код светог извора, двадесет миља западно од Пероте. Стави на своју руку црвену траку и тада ће те пустити да му се приближиш. Али буди опрезан!

— Ти буди опрезан, Рамоне — рече Валион и стаде у страну. — Војници већ излазе из воза, а твоме пријатељу, Кинезу, ствар је веома хитна.

Индијанац је брзо размишљао о ситуацији. Он је истрчао у ходник и као мачка се провукао кроз стражњи прозор, те се спустио у двориште, где му се коњ још увек налазио.

Али окретни Римон овога пута није имао среће. Спотакао се о једног младог Индијанца, који се у близини стаје играо, месећи иловачу и прављећи неке фигуре. И у том тренутку, пала је Рамону око врата омча. И то баш оно уже, које је Кинез показивао Рамону.

Да се не би губило време, наредник окружне полиције дао је Рамона одвести најближем телеграфском стубу. За његову ногу привезали су полицајци велики камен, те су га повукли на ужету, без икаквих церемонија, без попа и молитве.

Два гаврана, који су седели на оближњој грани, радосно су лепршали крилима, спремали су се на фину гозбу. Били су уверени, да ће ускоро доћи и на њих ред.

Кинез, је за то време задовољно трљао руке, а Валион је са прозора своје собе посматрао овај не свакидашњи призор и флегматично запалио цигарету. У Мексику, одиста, ствари добијају сасвим други изглед. Па чак и вешање обичног разбојника.

(Наставиће се,)

САМО „МИЛА“ КРЕМ ЈЕ У СТАЊУ ДА ВАМ ПРУЖА ЊЕЖНОСТ ЛИЦУ КАО И ДА ОДРЖАВА ЗДРАВЕ ЗУБЕ. — СВЕТСКИХ СПЕЦИЈАЛИТЕТА ДОБИЋЕТЕ У ДРОГЕРИЈИ

К. ЖИВОЈНОВИЋА - Н. САД, Краља Петра бр. 25

Најфинија пецива, чоколаде-десерти и бонбоне могу се добити једино у

ПОСЛАСТИЧАРНИЦИ ДОРНШТЕДТЕР

-о- **НОВИ САД, (Палата Гвозденог Човека)** -о-

КИКАШ И ПУТНИК КРОЈАЧИ, НОВИ САД Краља Петра 1. I. спрат.

Препоручују своје стовариште првоврсних модерних енглеских штофова са првоврсним прибором. Прворазредна израдба. Цене солидне. Можете се осведочити у истинитост препоруке само ако поручите потребну Вам гарде робу.

АПОЛО ГАРДИЈСКИ ОФИЦИР

Гувена весела игра од Фрања Молнара.

17-18. октобра ОДЕОН: Заробљеник дворца Зенде.

Штампа Душан Чампраг Нови Сад, Трг Ослобођ. 1. Одговорни уредник: Велислав Спасић.